

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
 คณะ : เทคโนโลยีการเกษตรและอาหาร

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

ภาษาไทย : กอ.พศ.201 พืชสมุนไพรในชีวิตประจำวัน
 ภาษาอังกฤษ : PTS201 Medicinal Plants for Life

2. จำนวนหน่วยกิต : 3(2-2-5)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา : หลายหลักสูตร (วิชาเลือกเสรี)

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา และอาจารย์ผู้สอน

ลำดับที่	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล
1.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ดร. จักรกฤษ ศรีละออ
2.	นักวิชาการเกษตร	นายณัฐพงษ์ พรตอนก่อ

5. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน : 1-2559

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) -

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) -

8. สถานที่เรียน : ท.503 ฟาร์มพืช และห้องปฏิบัติการเกษตรศาสตร์ กอ.101

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด 1 สิงหาคม 2559

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1 จุดมุ่งหมายของรายวิชา

1. คุณธรรม จริยธรรม	2. ความรู้	3. ทักษะทางปัญญา	4. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ ร่วมมือ	5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้

									รับผิดชอบ				เทคโนโลยีสารสนเทศ								
1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	5	
○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	●	○	●

- (1) มีวินัย ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- (2) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์และความสำคัญของสมุนไพร ลักษณะทางพฤกษศาสตร์การจัดแบ่งประเภท การขยายพันธุ์ วิธีการปลูกและดูแลรักษา สรรพคุณและวิธีการนำมาใช้ประโยชน์
- (3) มีความสามารถในการวิเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้จากรายวิชามาประยุกต์ใช้ทางภาคเกษตรได้
- (4) มีความสามารถในการสื่อสารกับเพื่อนร่วมห้อง และอาจารย์ ให้เกิดความเข้าใจได้เป็นอย่างดี
- (5) มีความสามารถสรุปประเด็นและสื่อสาร ทั้งการพูดและการเขียน และเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสมได้
- (6) มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง และใช้ภาษาอังกฤษในระดับที่ใช้งานได้อย่างเหมาะสม

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

มีการปรับปรุงเนื้อหาวิชาในด้านการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพร และมีการประเมินผลงานของนักศึกษาโดยกลุ่มของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนผ่านสื่อออนไลน์ เช่น Facebook

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ประโยชน์และความสำคัญของสมุนไพร ลักษณะทางพฤกษศาสตร์การจัดแบ่งประเภท การขยายพันธุ์ วิธีการปลูกและดูแลรักษา สรรพคุณและวิธีการนำมาใช้ประโยชน์

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รวม 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาภาค	สอนเสริมตามความต้องการของนักศึกษา เฉพาะราย	บทปฏิบัติการจำนวน 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รวม 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	ศึกษาด้วยตนเอง 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รวม 75 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชม.)	กิจกรรมการเรียน การสอน/สื่อที่ใช้	ผู้สอน
1	แนะนำรายวิชาและ ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับพีช สมุนไพรม	4	กิจกรรมการเรียนการสอน 1) แนะนำอาจารย์ผู้สอน 2) แจกรายละเอียดของรายวิชาและ ชี้แจงเนื้อหาวิชา จุดประสงค์ รายวิชา การวัดผลประเมินผล หนังสือและเอกสารอ่านเพิ่มเติม เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง และแผนการ สอนรายสัปดาห์ 3) ชี้แจงการปฏิบัติตนของนักศึกษา ตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึง ประสงค์ของมหาวิทยาลัย คณะ และรายวิชา 4) แนะนำการศึกษาผ่านระบบ e-learning ของคณะฯ 5) ทำแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับ พีชสมุนไพรมและตรวจสอบความ ถูกต้อง 6) บรรยายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ พีชสมุนไพรม 7) อาจารย์และนักศึกษาร่วมซักถาม ตอบคำถามและอภิปรายเกี่ยวกับ พีชสมุนไพรม การปฏิบัติ <u>กิจกรรมที่1:</u> ให้นักศึกษาศึกษาจาก เอกสาร และ/หรือเว็บไซต์เพื่อจัดทำ	ผศ.ดร.จักรกฤษ ศรีละออ

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชม.)	กิจกรรมการเรียน การสอน/สื่อที่ใช้	ผู้สอน
			รายงานเกี่ยวกับชื่อ ประวัติ สรรพคุณ และเอกสารอ้างอิงของ พืชสมุนไพรคนละ 1 ชนิด สื่อที่ใช้ 1) รายละเอียดของรายวิชา “ พืชสมุนไพร” 2) เว็บไซต์คณะ เทคโนโลยีการเกษตรและอาหาร และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง 3) Power point เนื้อหาเรื่อง “ พืชสมุนไพร ”	
2-3	พฤกษศาสตร์ของ พืชสมุนไพร	8	กิจกรรมการเรียนการสอน 1) ทบทวนความรู้เบื้องต้นเรื่อง“พืช สมุนไพร” 2) บรรยายเนื้อหา “พฤกษศาสตร์ ของ พืชสมุนไพร” ประกอบสื่อการ สอน power point 3) อาจารย์และนักศึกษาร่วมกัน อภิปราย ชักถามและตอบคำถาม 4) นักศึกษาทำแบบประเมินความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหา 5)มอบหมายให้ศึกษาเนื้อหาต่อไป การปฏิบัติ กิจกรรมที่ 2 แบ่งกลุ่มนักศึกษากลุ่ม ละ 3-4 คน ร่วมกันศึกษาตัวอย่าง พืชสมุนไพร อภิปรายและสรุป ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ สื่อที่ใช้	ผศ.ดร.จักรกฤษ ตรีละออง

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชม.)	กิจกรรมการเรียน การสอน/สื่อที่ใช้	ผู้สอน
			1) Power point เนื้อหา "พฤกษศาสตร์ ของพืชสมุนไพร" 2) สื่อวีดิทัศน์ ตัวอย่างพืช	
4	การผลิตวัตถุดิบสมุนไพร	4	กิจกรรมการเรียนการสอน 1) ทบทวนความรู้เบื้องต้นเรื่อง "พฤกษศาสตร์ของพืชสมุนไพร" 2) บรรยายเนื้อหา "การผลิตวัตถุดิบสมุนไพร" ประกอบสื่อการสอน power point 3) อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันอภิปราย ชักถามและตอบคำถาม 4) นักศึกษาทำแบบประเมินความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา 5) มอบหมายให้ศึกษาเนื้อหาต่อไป การปฏิบัติ กิจกรรมที่ 3 นักศึกษาแต่ละคนคัดเลือกพืชสมุนไพรที่จะนำมาปลูกคนละ 1 ชนิด สื่อที่ใช้ 1) Power point เนื้อหา "การผลิตวัตถุดิบสมุนไพร" 2) สื่อวีดิทัศน์ ตัวอย่างพืช	ผศ.ดร.จักรกฤษ ศรีระออบ
5-6	การขยายพันธุ์พืชสมุนไพร	8	การปฏิบัติ กิจกรรมที่ 4 นักศึกษาแต่ละคนทำการปลูกพืชสมุนไพรที่ตนเองได้รับมอบหมายลงในวัสดุปลูก และมีการบูรณาการเข้ากับการบริการวิชาการในโครงการ การใช้	อ. ญัฐพงษ์ พรตอนก่อ

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชม.)	กิจกรรมการเรียน การสอน/สื่อที่ใช้	ผู้สอน
			<u>ประโยชน์จากผักพื้นบ้านและสร้างสวนผักพื้นบ้านประจำชุมชน โดยให้นักศึกษาฝึกการขยายพันธุ์ และนำพืชที่ตนเองปลูกไปสร้างสวนผักพื้นบ้านประจำชุมชนในสัปดาห์ที่ 15</u> อุปกรณ์ที่ใช้ 1) พวปลูก 2) พืชสมุนไพร 3) ดินปลูก 4) บัวรดน้ำ	
7	การใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพร	4	กิจกรรมการเรียนการสอน 1) ทบทวนความรู้เบื้องต้นเรื่อง “พืชสมุนไพรในงานสาธารณสุขมูลฐาน” 2) บรรยายเนื้อหา “การใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพร” ประกอบสื่อการสอน power point 3) อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันอภิปราย ชักถามและตอบคำถาม 4) นักศึกษาทำแบบประเมินความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา 5) มอบหมายให้ศึกษาเนื้อหาต่อไป การปฏิบัติ กิจกรรมที่ 5 นักศึกษาแต่ละคนบันทึกผลการเจริญเติบโตของพืชสมุนไพรที่ตนเองปลูก สื่อที่ใช้ 1) Power point เนื้อหา “การใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพร”	ผศ.ดร.จักรกฤษ ศรีสะอาด

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชม.)	กิจกรรมการเรียน การสอน/สื่อที่ใช้	ผู้สอน
			2) สื่อวีดิทัศน์ ตัวอย่างพืช	
8	การสอบกลางภาค	4		ผศ.ดร.จักรกฤษ ศรีละออ
9-10	การแปรรูปพืช สมุนไพรเพื่อใช้ ประโยชน์ใน ชีวิตประจำวัน	8	กิจกรรมการเรียนการสอน 1)วิทยากรบรรยายเกี่ยวกับ การแปร รูปและการใช้ประโยชน์ใน ชีวิตประจำวัน 2)นักศึกษาซักถามข้อมูลเพิ่มเติม การปฏิบัติ กิจกรรมที่ 6.1 นักศึกษาแต่ละคน บันทึกผลการเจริญเติบโตของพืช สมุนไพรที่ตนเองปลูก กิจกรรมที่ 6.2 นักศึกษาแต่ละกลุ่ม ประชุมกลุ่มเพื่อระดมความคิดใน การแปรรูปสมุนไพรเพื่อใช้เป็น อาหาร	ผศ.ดร.จักรกฤษ ศรีละออ
11-12	การแปรรูปพืช สมุนไพรเพื่อใช้เป็น อาหาร	8	กิจกรรมการเรียนการสอน 1)วิทยากรบรรยายเกี่ยวกับ การแปร รูปและการใช้ประโยชน์สมุนไพร 2)นักศึกษาซักถามข้อมูลเพิ่มเติม การปฏิบัติ กิจกรรมที่ 7.1 นักศึกษาแต่ละคน บันทึกผลการเจริญเติบโตของพืช สมุนไพรที่ตนเองปลูก กิจกรรมที่ 7.2 นักศึกษาแต่ละกลุ่ม ประชุมกลุ่มเพื่อระดมความคิดใน การแปรรูปสมุนไพรเพื่อใช้เป็น อาหาร	ผศ.ดร.จักรกฤษ ศรีละออ

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชม.)	กิจกรรมการเรียน การสอน/สื่อที่ใช้	ผู้สอน
13-14	การแปรรูปพืชสมุนไพรเพื่อใช้เป็นเครื่องดื่ม	8	กิจกรรมการเรียนการสอน 1)วิทยากรบรรยายเกี่ยวกับ การแปรรูปและการใช้ประโยชน์สมุนไพร 2)นักศึกษาซักถามข้อมูลเพิ่มเติม การปฏิบัติ กิจกรรมที่ 8.1 นักศึกษาแต่ละคนบันทึกผลการเจริญเติบโตของพืชสมุนไพรที่ตนเองปลูก กิจกรรมที่ 8.2 นักศึกษาแต่ละกลุ่มประชุมกลุ่มเพื่อระดมความคิดในการแปรรูปสมุนไพรเพื่อใช้เป็นเครื่องดื่ม	ผศ.ดร.จักรกฤษ ศรีละออ
15-16	สร้างสวนสมุนไพรในชุมชน	8	การปฏิบัติ กิจกรรมที่ 9 นักศึกษาแต่ละคนนำพืชสมุนไพรที่ตนเองดูแล ไปปลูกในสวนสมุนไพรให้กับโรงเรียนระดับประถมศึกษา พร้อมกับจัดทำป้ายชื่อ สรรพคุณ และวิธีการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรที่ตนเองรับผิดชอบ	ผศ.ดร.จักรกฤษ ศรีละออ
17	สอบปลายภาค	4		ผศ.ดร.จักรกฤษ ศรีละออ

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

กิจกรรมที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	กำหนดการประเมิน	สัดส่วนการ

			(สัปดาห์ที่)	ประเมิน (ร้อยละ)
1	คุณธรรมจริยธรรม	- การเข้าชั้นเรียนตรงต่อเวลา - ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	ตลอดภาคการศึกษา ตลอดภาคการศึกษา	5 5
2	ความรู้	- ทดสอบย่อย - สอบกลางภาค - สอบปลายภาค	ตลอดภาคการศึกษา สัปดาห์ที่ 8 ตามตารางสอบ	10 20 20
3	ทักษะทางปัญญา	- การตอบปัญหาและการแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน ทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	ตลอดภาคการศึกษา	10
4	ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม การมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักศึกษา - ให้นักศึกษาประเมินสมาชิกในกลุ่มกันเอง ทั้งด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และด้านความรับผิดชอบ	ตลอดภาคการศึกษา ตลอดภาคการศึกษา	5 10
5	ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	- ประเมินทักษะการใช้ภาษาเขียนจากเอกสารรายงาน และการเขียนสอบ - ประเมินทักษะการใช้สื่อและการใช้ภาษาพูดจากการนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน - ประเมินรายงานการสืบค้นข้อมูลด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ	ตลอดภาคการศึกษา ตลอดภาคการศึกษา ตลอดภาคการศึกษา	5 5 5
		รวม		100

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

ตำราและเอกสารหลักหรือข้อมูลแนะนำอื่น ๆ

1.1 หนังสือบังคับ (Required Texts)

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช. 2558. พืชสมุนไพรในสวนพฤกษศาสตร์และสวนรุกขชาติในประเทศไทย: เล่ม 1. สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช.

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช. 2558. พืชสมุนไพรในสวนพฤกษศาสตร์และสวนรุกขชาติในประเทศไทย: เล่ม 2. สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช.

1.2 หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Supplementary Texts)

สุตารัตน์ สุตพันธ์. 2548. พืชเครื่องเทศและสมุนไพร. คณะเทคโนโลยีการเกษตรและอาหาร, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. 243 หน้า.

หมวดที่ 6 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาที่จัดทำโดยนักศึกษาก่อทำโดยการนำแนวคิดและความเห็นของนักศึกษาได้จากกระบวนการ ต่อไปนี้

- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในการเรียน การร่วมกิจกรรมกลุ่มระหว่างผู้เรียน
- การประเมินผู้สอน และการประเมินรายวิชาปรับปรุงการสอน

2. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในรายวิชา

การทวนสอบผลการเรียนรู้แต่ละด้านของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน ใช้วิธีการทำแบบสอบถามกับนักศึกษาหลังการสอบปลายภาค

3. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

นำผลการประเมินประสิทธิผลของรายวิชาและการปรับปรุงการสอนมาพิจารณาร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อวางแผนปรับปรุงกระบวนการสอนในภาคการศึกษาถัดไป